

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

R. Episcopo S. Andreae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

ctari, nunc tamen eo faciente nobiscum signum in bonum qui imperat ventis & mari, & facit tranquillum, qui deponit potentes, & exaltat humiles, violentia * per se ipsum humiliata, redit in potentatum antiquum, & de die in diem amplius dilatatur; non homine pugnante pro nobis, sed Deo potius respiciente humilitatem nostram, & violentiam ab Ecclesia repellente. Ecce etenim per Dei gratiam ad fidelitatem Ecclesie cum Perusin. Tudertin. Castellan. & aliis adjacentibus civitatibus, munitionibus, & castellis Ducatus rediit Spoletanus, & magna pars Thuscie, quae in nostris privilegiis continetur. Ecce etenim universa ferè Marchia, præter Camarinens. & Esculan. civitates, quas tamen speramus in proximo redituras, faciente Domino, ac vestro studio procurante, devotè rediit ad fidelitatem Ecclesie, ac fideliter per Dei gratiam in ipsius devotione persistit; quæ verè per se dicere potest: *Jugum meum suave est, & onus meum leve.* jugum sanè quod juvat, & onus quod non onerat, sed honorat. jugum etiam quod inexperti fortiter diligunt, & experti fortius concupiscunt. onus quod nescit sarcinam gravitatis, sed exonerat potius oneratos. Nos itaque studium & sollicitudinem vestram sollicitius attendentes, universitati vestræ copiosas gratiarum exolvimus actiones, quòd quàm citius se obtulerit opportunitas, ad fidelitatem sedis apostolicæ matris vestræ humiliter rediistis, & alios ad dominium Ecclesie revocandos dilectis filiis nostris C. tituli sancti Laurentij in Lucina & I. tituli sanctæ Priscæ Presbyteris Cardinalibus, tunc apostolicæ sedis Legatis, quos ad partes vestras circa novitatis nostræ primordia destinavimus, assististis viriliter & potenter, nec personis nec rebus parentes; sicut evidentiùs operis evidentia manifestat, & nuper dictus sanctæ Priscæ Presbyter Cardinalis ad præsentiam nostram revertens, nobis & fratribus nostris viva voce plenius intimavit. Ut igitur laudabile fidelitatis vestræ principium finis laudabilior subsequatur, rogamus discretionem vestram, monemus, & exhortamur in Domino, ac per apostolica scripta vobis mandamus quatenus in incepta fortitudine persistentes, ad revocandas civitates prædictas ad nostri fidelitatem dominij detis operam

efficacem, ut cum tota Marchia, dante Domino, fuerit in fidelitate sedis apostolicæ solidata, ipsius promissionis præsidio & nostra protectione lætetur. Nos enim ad honorem totius Marchie ac civitatis vestræ profectum dante Domino efficaciter intendemus. Datum Laterani XVI. Kal. Aprilis, pont. nostri anno II.

R. EPISCOPO S. ANDREÆ.

Sicut nobis tua fraternitas intimavit, monachi quidam & Canonici regulares, Ecclesias quæ ad eorum præsentationem pertinent, in tuo episcopatu habentes, propriis usibus deputare nituntur, nec ibi volunt ad eas, cum vacaverint, personas idoneas præferre, quin potius occasione confessionis quorundam Episcoporum Vicarios in eis pro sua instituunt & destituunt voluntate, admissos ita pensionibus onerantes quòd nec Ecclesiis competenter possunt præ paupertate nimia deservire, nec Episcopo in episcopalius respondere, nec hospitalitatem, sicut convenit, transeuntibus impertiri. Nolentes autem ut status Ecclesiarum debitus & antiquus per alicujus insolentiam subvertatur, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus nisi à jurisdictione tua exemptæ sint Ecclesie supradictæ, præmissos excessus studeas rationabiliter emendare, & nisi præfata personæ infra tempus in Lateranensi Concilio constitutum ad Ecclesias vacantes tibi personas idoneas præsentaverint, ex tunc tibi liceat appellatione remota in eisdem ordinare rectores, qui eis & præesse noverint & prodesse; ita quòd ex hoc nullum patronis in posterum præjudicium generetur. Datum Laterani VI. Kal. Martij, pont. nostri anno II.

R. EPISCOPO S. ANDREÆ.

Sicut nobis tua fraternitas intimavit, cum in parochia sancti Andreæ pauci homines antiquitus fuerint & rari habitatores, unicam tantum matricem & parochialem Ecclesiam devotio sibi fidelium fabricavit. Nunc autem, divina gratia faciente, usque adeo multitudo excrevit in eadem parochia populorum, quòd ad animarum evitanda pericula, quæ ibidem proponuntur læ-

*f. perverforu

Epist. 5.
Nisi intra tempus juris Ecclesiarum patroni presentem, devoluntur ad iudicium.
Cap. Sicut de supplicanda negligentia Prælatorum.

Epist. 6.
Crescente numero parochianorum, novam licet extruere Ecclesiam.

pius imminere, alia sit Ecclesia necessaria construenda. Cum itaque damnis rerum temporalium sint animarum pericula preferenda, fraternitati tuæ, de qua indubitam fiduciam obtinemus, committimus, qualiter sit super his quæ præmissimus procedendum: ut si utilitati fidelium noveris expedire, Deum habens præ oculis, sine contradictione cuiuslibet novam valeas Ecclesiam fabricare, provifurus attentius, ut concessa tibi non abutaris licentia, ne fortè privilegium merearis amittere, si permissa tibi abusus fueris potestate. Datum Laterani IV. Nonas Martij.

MATTHÆO CENETENSI
Episcopo.

QVæ in Ecclesiarum & ecclesiasticorum virorum præjudicium attentantur, firmitatem fortiri non decet, sed ad Ecclesiarum indemitatem debent potius infirmari. Sanè pervenit ad audientiam nostram quòd Tervisin. & Coneglanen. constituendi * sibi, & utinam sibi tantum, jurisdictionem temerè usurpantes, impietatem palliant sub nomine pietatis, & dum quibusdam ex alieno gratiam exhibere nituntur, Ecclesiis sunt & viris ecclesiasticis onerosi. Constituerunt siquidem, sicut accepimus, quòd si quis se ad inopiam vergere probabiliter allegaverit, alienandi feudum quod ab Ecclesia vel aliis tenet, per officiales ad hoc à Tervisinis civibus & Coneglanen. deputatos liberam habeant facultatem, nec emptor priori teneatur domino respondere, nisi tantummodo in sexta parte pretij, quam ipsi, si recipere voluerit, exhibebit. ex quo ecclesiastica non modicum jura læduntur. Volentes igitur Ecclesiarum indemnitati consulere, & hujusmodi gravaminibus providere, constitutionem hujusmodi & venditiones feudorum ecclesiasticorum factas sine legitimo ecclesiasticarum personarum assensu, occasione constitutionis immo veriùs destructionis vel destructionis istius, præsentium auctoritate cassamus, & vires decernimus non habere. Nulli ergo &c. hanc paginam nostræ cassationis &c. Datum Laterani X. Kalend. Aprilis.

AQVILEGIEN. PATRIARCHÆ,
& Episcopo Ferrarien.

VTilitas & necessitas dispensationem inducunt, & repentini casus, etsi non nova, non tamen usitata remedia nos excogitare compellunt. Sanè cum apostolica sedes super universis Ecclesiis non humani sed divini muneris largitate magisterium susceperit & primatum, & nobis licet immeritis ad ipsius regimen evocatis, super cunctis fidelibus sollicitudo sit credita pastoralis, sic ad eorum statum nos decet aciem apostolicæ provisionis extendere, ut & obviamus violentiæ iniquorum, & eorum necessitatibus consulamus. Accepimus siquidem, venerabili fratre nostro Cenetensi Episcopo intimante, quòd Ecclesia Ceneten. & villa in planitie sunt fundatæ: quas, propter loci debilitatem & raritatem inhabitantium, ab iniquorum incurfibus tueri non potest, immo usque adeo incurfui expositæ sunt hostili, ut nuper villa eadem à Tervisinis destructa fuerit, & Ecclesia cathedralis cum aliis duabus combusta, altaria diruta & dejecta, nec licuit relinqui reliquias in solo, altaribus desolatis, nec meruerunt esse Tervisinorum reliquiæ reliquiæ martyrum & sanctorum. Ut igitur uno & eodem remedio & malignis malignandi tollamus materiam, & eidem Ecclesiæ in necessitatibus consulamus, cum idem Episcopus Ecclesiam ipsam vel ad castrum Ceneclan. quod populosum dicitur & munitum, vel ad aliam partem ejusdem villæ tutiorem de licentia nostra transferre disponat, fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus accedentes ad locum, in castro prædicto, vel in eadem villa Cenete in loco magis munito, prout utilitati ejusdem Ecclesiæ magis videritis expedire, auctoritate nostra suffulti, cum id vobis ex vestra non liceat, transferendi sedem & fundandi eandem Ecclesiam Episcopo memorato, sublato appellationis obstaculo, concedatis liberam facultatem. Datum Laterani VIII. Kalend. Aprilis, Pont. nostri anno II.

Epist. 8.
Vt curam & instaurationem Cenetensis Ecclesie auctoritate apostolica suscipiant.

*f. aliorum

Epist. 7.
Ne scoda & res Ecclesie alienentur absque ecclesiasticis juribus.
Cap. Qux in Ecclesiis.
De Constitut.
In Tertia Constit. additur legem

339

339

V u ij